

Warszawa, 2008.05.28

Działalność przedsiębiorstw pośrednictwa kredytowego w 2007 roku¹

W 2007 r., podobnie jak w 2006 r., badaniem objęto 33 pośredników kredytowych, wśród których **przeważały spółki kapitałowe** (8 spółek akcyjnych i 19 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością), pozostałe miały zróżnicowaną formę organizacyjną (3 firmy prowadziły w ramach działalności gospodarczej osoby fizyczne, 2 miały status spółek cywilnych, 1 spółki jawnej). Głównymi udziałowcami w 25 firmach były przedsiębiorstwa i osoby prywatne spoza sektora finansowego, w pozostałych 8 – instytucje finansowe (w tym 4 firmy kontrolowały banki). Większościowe udziały kapitału polskiego wystąpiły w 23 przedsiębiorstwach pośrednictwa kredytowego (wobec 25 przed rokiem).

W badanej zbiorowości 29 firm pośredniczyło w udzielaniu kredytów i pożyczek od banków, a 4 udzielały wyłącznie pożyczek ze środków własnych. Pojawiła się, niezbyt jeszcze wyraźna, **tendencja do łączenia pośrednictwa kredytowego z innymi rodzajami aktywności gospodarczej**. W 2007 r. w badanej zbiorowości tylko 8 (ok. 24%) firm zajmowało się pośrednictwem kredytowym jako jedynym rodzajem prowadzonej działalności, podczas gdy rok wcześniej takich firm było 11. W tym okresie wzrosła z 20 do 22 liczba przedsiębiorstw, dla których pośrednictwo kredytowe było głównym rodzajem działalności. W pozostałych 3 firmach pośrednictwo kredytowe było działalnością uboczną. Najczęściej badane podmioty łączyły funkcje pośrednika kredytowego z dystrybucją takich produktów finansowych, jak polisy ubezpieczeniowe (19, przed rokiem 15) oraz sprzedaż jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (10, przed rokiem 9).

Na koniec 2007 r. w przedsiębiorstwach pośrednictwa kredytowego **pracowało 7 719 osób** (wzrost o 21,3% w skali roku), w tym w 14 stosunkowo dużych firmach, za które uznano podmioty zatrudniające 50 i więcej osób – 7 438 osoby (96,4% ogółu zatrudnionych). Ponadto pośrednicy kredytowi korzystali z usług 56,1 tys. agentów (na największe firmy przypadało 53,0 tys. agentów).

Większość badanych podmiotów miała **siedzibę** w centralnej Polsce (w województwie mazowieckim 14, w łódzkim 3), pozostałe były zlokalizowane w województwach zachodnich (dolnośląskim – 6, śląskim – 5 i pomorskim – 4); tylko jedna firma działała na ścianie wschodniej

¹ Informację opracowano na podstawie przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania działalności przedsiębiorstw pośrednictwa kredytowego oraz przedsiębiorstw udzielających pożyczek ze środków własnych.

(w województwie lubelskim). Szybko rozwijała się **sieć własnych stacjonarnych punktów sprzedaży**, którą tworzyło 639 placówek (510 przed rokiem). Rynek był zdominowany przez relatywnie duże firmy, do których należało 585 (91,5%) własnych stacjonarnych punktów sprzedaży. Firmy te były partnerami 65,7 tys. spośród 65,9 tys. przedsiębiorstw handlowo-usługowych, miały więc prawie wyłączność (99,7%) na tego typu współpracę. Niewiele mniejszy był udział dużych pośredników kredytowych w kooperacji z pozostałymi przedsiębiorstwami; współpracowało z nimi 7,4 tys. (93,7%) z ogólnej liczby 7,9 tys. podmiotów.

W 2007 r. pośrednicy kredytowi uczestniczyli w zawarciu 4,9 mln **umów na kredyty i pożyczki** (wzrost o 24,5% w skali roku), w tym 2,2 mln (44,8%) dotyczyło kredytów i pożyczek gotówkowych, a 2,1 mln (43,4%) kontraktów na zakupy ratalne. **Koncentracja rynku** pozostała bardzo wysoka, gdyż relatywnie duże przedsiębiorstwa zawarły 98,5% ogólnej liczby umów na kredyty i pożyczki (98,9% przed rokiem). Przedsiębiorstwa te miały ponad 97,3% udziału w ogólnej liczbie umów na kredyty i pożyczki gotówkowe. Przedsiębiorstwa udzielające wyłącznie pożyczek ze środków własnych zawarły większość tego typu umów (55,8%, przed rokiem 57,1%).

Wartość udzielonych kredytów i pożyczek wzrosła do 23 157,9 mln zł (o 61,5%), w tym udział dużych przedsiębiorstw stanowił 20 099,0 mln zł (86,8%). W strukturze kredytów i pożyczek, mimo niewielkiej liczby umów (43 tys., tj. ok. 0,9% ogólnej liczby kontraktów) – największą wagę (49,1%) i dynamikę (87,2%) miały kredyty hipoteczne. Wartość tych kredytów wzrosła do 11 379,7 mln zł, przy czym podwoiła się kwota kredytów udzielonych przez duże firmy, osiągając 8 812,1 mln zł. Wysoka dynamika wystąpiła także w segmencie kredytów gotówkowych (wzrost o 65,9%) i samochodowych (wzrost o 55,0%), lecz udział tych kredytów pozostał niewielki (odpowiednio: 7,3% i 2,2%). Duże firmy kontrolowały całkowicie rynek kredytów ratalnych, odnotowując dynamiki wyższe od dynamiki rynku ogółem, umacniały swą przewagę także w segmencie kredytów gotówkowych i samochodowych. Jedynie w obszarze pożyczek gotówkowych dynamika rynku była o 1,3 pkt proc. wyższa od dynamiki pożyczek udzielonych przez dużych pośredników kredytowych, lecz ich udział (98,2%) pozostał na tym samym poziomie.

W przeliczeniu na jedną umowę, **średnia wartość** udzielonego kredytu hipotecznego w 2007 r. wyniosła 262,3 tys. zł, kredytu samochodowego – 29,4 tys. zł, kredytu gotówkowego – 4,9 tys. zł, pożyczki gotówkowej – 2,7 tys. zł, kredytu ratalnego – 1,8 tys. zł. Przeciętna wartość tych kredytów w 2006 r. wyniosła odpowiednio: 180,8 tys. zł; 23,1 tys. zł; 5,3 tys. zł; 2,1 tys. zł; 1,7 tys. zł.

Monitoring udzielonych kredytów i pożyczek prowadziło 11 przedsiębiorstw pośrednictwa kredytowego, w **windykacji** zagrożonych należności – samodzielnie lub we współpracy z bankiem bądź z firmą windykacyjną – uczestniczyło 7 podmiotów. Przedsiębiorstwa udzielające pożyczek wyłącznie ze środków własnych prowadziły zarówno monitoring jak i windykację należności.

Tabl. 1. Liczba umów na sprzedaż produktów finansowych w 2007 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Podmioty zatrudniające 50 i więcej osób	
	w tys. szt.	2006 =100	w tys. szt.	2006 =100
Kredyty i pożyczki ogółem, w tym:	4 911,6	124,5	4 839,8	124,0
kredyty gotówkowe	341,1	176,8	292,4	172,5
pożyczki gotówkowe	1 859,1	106,6	1 848,6	106,4
kredyty ratalne	2 133,8	111,0	2 133,8	111,1
kredyty hipoteczne	43,4	129,0	33,4	134,0
kredyty samochodowe	17,3	121,8	15,7	140,3
Inne produkty finansowe, w tym:	1 115,4	135,4	1 106,8	135,5
produkty ubezpieczeniowe	920,3	114,4	916,1	114,7
jednostki funduszy inwestycyjnych	33,6	264,8	31,7	259,6

Tabl. 2. Wartość kredytów, pożyczek i innych produktów finansowych w 2007 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Podmioty zatrudniające 50 i więcej osób	
	w mln zł	2006 =100	w mln zł	2006 =100
Kredyty i pożyczki ogółem, w tym:	23 157,9	161,5	20 099,0	163,3
kredyty gotówkowe	1 683,2	165,9	1 335,1	156,8
pożyczki gotówkowe	4 926,9	136,0	4 839,6	134,7
kredyty ratalne	3 877,5	121,7	3 877,5	121,7
kredyty hipoteczne	11 379,7	187,2	8 812,1	205,6
kredyty samochodowe	509,1	155,0	465,0	160,9
Inne produkty finansowe, w tym:	2 204,0	225,0	2 100,5	222,8
produkty ubezpieczeniowe	398,3	201,2	394,4	208,5
jednostki funduszy inwestycyjnych	1 189,1	157,2	1 112,7	151,0

Tabl. 3. Partnerzy pośredników kredytowych w sektorze bankowym

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	Zmiana
	Liczba podmiotów		
Ogółem, z tego:	33	33	0
brak współpracy z bankiem	4	4	0
współpraca z 1-5 bankami	14	12	-2
współpraca z 6-10 bankami	6	4	-2
współpraca więcej niż 10 bankami	9	13	+4

Tabl. 4. Pośrednicy kredytowi według przedziałów wartości udzielonych kredytów

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.
	Liczba podmiotów	
Ogółem, z tego kredyty:	33	33
poniżej 100 mln zł	21	18
100 – 500 mln zł	4	6
501 – 1000 mln zł	3	3
powyżej 1000 mln zł	5	6

Tabl. 5. Pośrednicy kredytowi współpracujący z bankami według przedziałów wartości udzielonych kredytów

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.
	Liczba podmiotów	
Ogółem, z tego:	33	33
nie udzieliły kredytów	10	10
poniżej 50 mln zł	13	11
od 50 mln zł do 400 mln zł	6	6
powyżej 400 mln zł	4	6

Tabl. 6. Udział pośredników w liczbie zawartych umów kredytowych na rzecz banków w 2007 r.

Wyszczególnienie	pierwszy bank	dwa pierwsze banki	trzy pierwsze banki
	Liczba podmiotów		
Ogółem, z tego:	29	25	23
poniżej 25%	5	-	-
25-50%	8	6	-
51-75%	4	6	8
powyżej 75%	12	13	15

Tabl. 7. Średni okres spłaty kredytu/pożyczki

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.
	w miesiącach	
Kredyty gotówkowe	32	35
Pożyczki gotówkowe	19	20
Kredyty ratalne	16	15
Kredyty hipoteczne	294	305
Kredyty samochodowe	65	64